

Framkomlighet och samhällsplanering
Planhandläggare
Lena Granqvist
010 475 85 89
samhallsplanering@svk.se

Svensk ekologikonsult AB
info@svnskekologi.se
gustaf@svnskekologi.se

2021-08-19

2021/2228

YTTRANDE

Yttrande angående planerad ansökan avseende deponi, bergtäkt, återvinningsverksamhet samt vattenverksamhet Kivinge 4:16 i Håbo kommun

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har följande synpunkter:

Nuläge – framtida planer

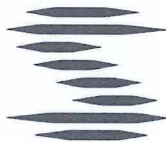
I anslutning till aktuellt område har Svenska kraftnät ett antal anläggningar tillhörande transmissionsnätet för el. Svenska kraftnät har ledningsrätt för kraftledningarna som är av betydelse för rikets elförsörjning. Ledningsrätt innebär att åtgärd/verksamhet, inte får vidtas på fastighet som belastas av ledningsrätt. Alla kraftledningar som drivs och förvaltas av Svenska kraftnät har underjordiska installationer. Vid alla typer av markarbeten inom en kraftledningsgata ska Svenska kraftnät rådfrågas om direktiv innan markarbeten.

Intill det aktuella området har Svenska kraftnät ett pågående ledningsprojekt. En ny 400 kV-ledning ska byggas mellan den befintliga stationen i Hamra och ny station i Överby.

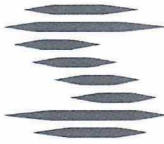
Ärendespecifik information

Planerad verksamhet behöver beakta Svenska kraftnäts befintliga anläggningar i området. Ur ett elsäkerhetsperspektiv regleras avståndet mellan kraftledningar och olika verksamheter i Elsäkerhetsverkets föreskrifter ELSÄK-FS 2008:1 med ändring ELSÄK-FS 2010:1 och ELSÄK-FS 2015:3.

- Kraftledningarnas höjd över marken regleras i ELSÄK-FS 2008:1. Förändring av markens nivå får ej ske i ledningsgatan. Ledningens höjd över marken är dimensionerad utefter de förhållanden som rådde vid ledningens anläggande. Varje stolpes höjd är unikt anpassad för varje stolpplats.

- Invid en kraftledning sker en elektrostatisk uppladdning vilket kan medföra gnistbildning, samt risk för explosion och brand, om brandfarliga varor förvaras eller hanteras i närheten. Elsäkerhetsverkets föreskrifter, ELSÄK-FS 2008:1 tabell 6, reglerar att brandfarligt upplag inte får finnas närmare än 45 meter från kraftledning med spänning på 220kV (60 meter från kraftledning med spänning på 400kV) meter och explosiv verksamhet ej närmare än 100 meter mätt från närmaste faslina. Samma avstånd behöver även hållas till stationsområdet. Övriga Upplag får inte finnas närmare kraftledningen än tio meter mätt från yttersta faslinan.
- Upplag av flis, grot eller ris är lättändligt och räknas till upplag av brännbart material. Det får alltså inte läggas närmare än 45/60 meter ifrån kraftledningens närmsta del.
- Damm får ej spridas i riktning mot kraftledningen då dammet riskerar att förorsaka överslag på kraftledningens isolatorer.
- En kraftledning innehåller även underjordiska installationer. Svenska Kraftnät avråder från allt grävarbete som företas närmare än tio meter från närmsta faslina. Om underjordiska installationer skulle påträffas, t ex kopparlinor, så måste Svenska Kraftnät omedelbart kontaktas.
- Vid arbete nära kraftledning tillämpas Elsäkerhetsanvisningarna ESA. Risker finns såsom beröring av spänningsförande delar och induktion. Om någon maskin eller utrustning på något sätt riskerar att komma närmare kraftledningens faslinor än 5,5 meter vertikalt eller 6,5 meter horisontellt måste särskilda elsäkerhetsåtgärder vidtas. Förutom detta så måste risken för induktion alltid beaktas. Risk för induktion uppkommer så fort elektriskt ledande material på något sätt får en utsträckning längs med kraftledningen.
- Invid en kraftledning sker en elektrostatisk uppladdning av föremål och personer som uppehåller sig i luftledningens närhet. Därför rekommenderar Svenska kraftnät att alla metalliska konstruktioner som är exponerade för kraftledningens elektriska fält ska skyddsjordas inom ett område av 20 meter från kraftledningens närmaste spänningssatta del.
- Inga elinstallationer får ske närmare än tio meter från kraftledningens närmaste del. Vid all installation av elektrisk utrustning måste hänsyn tas till risken för lokalt förhöjd markpotential vid jordfel på kraftledningen.

- Vid förändringar av distributionsnätet, i form av nya anslutningar eller jordtag, kan särskilda säkerhetsåtgärder och mätningar behöva utföras i samverkan med Svenska kraftnät. Dessa förändringar ska anmälas till Svenska kraftnät i enlighet med 3 § elsäkerhetsförordning (2017:218), om det inte är uppenbart att det saknas ett sådant påverkanssamband som avses i den paragrafen. [Webbanmälan om ändring i kringliggande anläggning | Svenska kraftnät \(svk.se\)](https://www.svk.se/om-svk/nyheter-och-press/2017-08-14-webbanmalan-om-andring-i-kringliggande-anlaggning)

Dagvattenhantering

Dagvattenplaneringen i området måste beakta kraftledningen som korsar planområdet. Dagvattendamm måste anläggas på ett radiellt avstånd av 50 meter från närmaste stolpen och stagförankring på grund av att:

- Stolpfundamenten av stål och syll inte är dimensionerade för höga grundvattennivåer i mark. Vid anläggning av damm förväntas vattennivån att stiga avsevärt.
- Dagvattendammen innebär en ökad risk för svåra korrosionsskador på stolpfundament.
- Det måste finnas plats för arbetsfordon typ mobilkran invid stolpen för att kunna utföra eventuella reparationer.

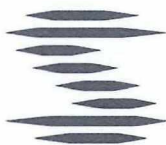
Svenska kraftnät avråder från att dagvattendamm planeras i ledningsgatan. I marken mellan stolpplatserna ligger jordningslina nedgrävd på cirka 0,5-1 meters djup. Vid anläggning av våtmarken kommer dessa att skadas och göras obrukbara. Ny jordlina behöver därför förläggas runt dagvattendammen.

Grundvattennivån får ej ändras så att nivån höjs vid befintliga kraftledningsstolpar. Planerade dagvattenledningar behöver beakta kraftledningen och utformas i samråd med Svenska kraftnät.

Vägar

För de vägar, såväl arbetsvägar som tillfartsvägar, som planeras inom området gäller följande:

- Avstånd mellan väg, stolpe och stag bör vara minst 20 meter.
- Korsningen ska utföras så vinkelrätt mot ledningen som möjligt.
- Svenska kraftnät förutsätter att ingen markhöjning kommer att ske.

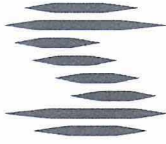
- Samråd med Svenska kraftnät ska ske under projekteringen vid åtgärder som kan påverka vägens horisontella eller vertikala avstånd till kraftledningen vid korsningen. Svenska kraftnät förutsätter i det fallet att beställaren tar fram utmätta och korrekta korsningsritningar för påseende.
- Busshållplats eller rastplats får inte placeras närmare än 20 meter från kraftledningen
- Fordon får inte stå parkerade närmare kraftledningen än tio meter mätt från yttersta faslinan
- Belysningsstolpen skall jordas och alla eventuella lågspänningskablar, blank jordledare, rör gjorda av metall etc skall vid passage av kraftledning isoleras inom 20 meter ifrån kraftledningen i båda riktningarna. (Telestörningsnämndens meddelande Nr 21).
- Vid för litet avstånd till kraftledningsstolpe eller dess stagförankring kan påkörningskydd bli aktuellt.

En kraftledning innehåller även underjordiska installationer. Observera att det und. er ledningen på 0,5 – 1 meter djup finns en jordlina nedgrävd. Svenska kraftnät avråder normalt från allt grävningsarbete under våra ledningar. Om jordlinan skulle skadas så måste Svenska kraftnät omedelbart kontaktas. Kontakt tas med underhållsingenjör.

Sprängning invid Svenska kraftnäts ledning

Ingen pågående eller planerad verksamhet får utföras på sådant sätt att kraftledningens funktionalitet riskerar att störas. Följande gäller:

- Svenska Kraftnäts riktlinjer om sprängning invid våra anläggningar finns i TR13-03-02, avsnitt 14.3. Dessa återfinns här: [Tekniska riktlinjer | Svenska kraftnät](#)
- Vid alla sprängningsarbeten skall en riskbedömning vad gäller risk för skada på kraftledningen inklusive fundament göras. Risker för stenkast mot kraftledningen måste särskilt utvärderas och stora ansträngningar måste göras för att minimera denna risk.
- Särskilda riktvärden gäller för sprängning vid kraftledningsstolpar
- När avståndet mellan sprängområde och kraftledningen är mindre än 100 m skall kontakt tas med Svenska kraftnäts underhållsingenjör, minst 14 dagar, före och efter sprängningens utförande.

Slutsats

Svenska kraftnät anser att deponiverksamhet under våra ledningar är direkt olämpligt, ingen förändring av marknivån får ske inom ledningsrättsområdet, se ovan under "Ärendespecifik information". Det är viktigt att Svenska kraftnäts synpunkter ovan beaktas och att planering och projektering sker i samarbete med oss. Svenska kraftnät emotser fortsatt kontakt och dialog i ärendet.

När det gäller vårt pågående ledningsprojekt vid Hamra-Överby bör projektet kontaktas för samordning mellan de planerade verksamheterna, kontaktuppgifter finns på Svenska kraftnäts webbplats: [Hamra-Överby | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

Detta yttrande har beslutats av avdelningschef Katarina Larsson efter föredragning av planhandläggare Lena Granqvist. Vid ärendets handläggning har även underhållsingenjör Robert Landås och underhållsingenjör Andreas Hydén deltagit.

Katarina Larsson

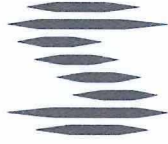
Lena Granqvist

Allmän information

Samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 250 meter från transmissionsnätsledningar och stationer. Mer information om hur samråd med Svenska kraftnät går till finns på vår webbplats: <http://www.svk.se/aktorsportalen/samhallsplanering>

Svenska kraftnät vill passa på att informera om att invid och under en kraftledning finns det risk för steg- och beröringsspänningar i marken. Det finns också elsäkerhetsrisker med att anlägga en metallisk konstruktion, t.ex. elstängsel och vindskydd med plåttak, i närheten av kraftledningar. Byggnader i närheten av transmissionsnätet för el kan behöva jordas exempelvis om väggar och tak är av plåt. Om jordning är aktuellt eller om du har andra frågor rörande ärendet, vänligen kontakta oss för ytterligare information.

Svenska kraftnät vill informera om att våra anläggningsobjekt finns att hämta via Geodataportalen, www.geodata.se, som WMS eller som en shape-fil. Informationen

innehåller den geografiska positionen för Svenska kraftnäts ledningar, stolpar, stationer och stationsområden. Utöver den geografiska positionen finns uppgifter om förläggningssätt (luftledning, kabel etc.) och spänningsnivå för våra ledningar. Vid produktion av kartor där Svenska kraftnäts geografiska anläggningsinformation används ska följande copyrighttext framgå: "© Affärsverket svenska kraftnät".

Ytterligare information rörande samhällsplanering i närheten av våra anläggningar återfinns i skrifterna ***Elnät i fysisk planering, Kommunal samhällsplanering vid stamnätsanläggningar*** och ***Vägledning för verksamhet vid markförlagd kabel i transmissionsnätet***. För övergripande information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisar vi till ***Systemutvecklingsplan 2020-2029***. Dessa dokument finns publicerade på vår webbplats, www.svk.se.

Information angående samråd och remisser till Svenska kraftnät

Svenska kraftnät önskar att ni vid remittering av kommande ärenden sänder fullständigt material till oss. Vi ser gärna att relevant lägesbunden data i form av shape- eller dwg-filer skickas till oss med information om vilket koordinatsystem de är skapade i. Exempel på detta kan vara detaljplanegränser och utredningskorridorer. Samråd skickas till: registrator@svk.se alternativt till: Svenska kraftnät, Box 1200 172 24 Sundbyberg